

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Sam sem nekoliko omejen s časom zato se bom dotaknil samo enega področja in sicer področja izobraževanja. Rebalans na področju Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport uteleša geslo "vsi so isti". To geslo še kako poznamo iz vseslovenskih vstaj pa bi lahko rekli, da precej brez zadržka velja še danes. Zakaj? Priča smo namreč istim politikom, kot smo jih že vajeni, tako na področju izobraževanja kot na področju celotnega proračuna. In tudi temu področju namenjena sredstva lovijo 3 % proračunski primanjkljaj ki ga ne opravičuje nikakršna logika, še celo gospodarska logika ne ampak zgolj in samo politični diktat Bruslja, Berlina in njunega podaljška, ki je Vlada Republike Slovenije, kolikor bi temu sploh lahko še rekli vlada namreč ministrske funkcije obstajajo na papirju ampak v resnici v praksi imamo pa opravka zgolj in samo z neke vrste kolonialno upravo oziroma kolonialnih upravnikov, ki delajo vse samo v koristi lastnega ljudstva ne. In posledice vsega tega bodo precej daljnosežne; zelo škodljive na področju visokega izobraževanja, mogoče celo nepopravljive.

Ampak tudi če odmislimo dolgoročne posledice zategovanja pasu univerze, ki pelje v njen kolaps rebalans proračuna ne pije vode niti na kratke proge. Jasno je i to je večkrat potrdila tudi sama ministrica, da v proračunu na področju izobraževanja manjka vsaj petindvajset milijonov evrov. In glede na to, da se Vlada kot pijanec plota oklepa kontra produktivnih kriterijev precej cinično poimenovanega evropskega pakta za stabilnost in razvoj lahko pričakujemo od kje bodo ta sredstva prišla. V praksi smo to že videli, to so novi in novi rezi.

Kratko bo seveda potegnil dostop do izobrazbe za vse in kvaliteta javnega izobraževanja, ki je tik pred tem, da se zrušijo in na to tudi opozarjajo zaposleni v vertikali javnega izobraževanja in ni državljana, razen nemara tistih, ki so najbogatejši, ki tega ne bi občutil. Učenci, dijaki, njim se, kar ni tista osnovna pravica, temelj, ideja, ki podpira izobraževanje kot javno dobro, kot pravico, to je krojenje svoje lastne življenjske poti, zasledovanje neke sreče v življenju. Študenti, njihove družine nad njimi tako visijo šolnine, lahko smo se soočili z nekimi izhodišči za pripravo novega zakona o visokem šolstvu. Ta teden, nekaj dni nazaj. Močno so razburkala javnost in opravičeno. Kar v teh izhodiščih zasledimo je precej neposredna vojna napoved prav vsemu kar je v našem izobraževanju še ostalo dobrega. Kako je pa s tistimi najšibkejšimi, pa tako vemo. Po štipendijah oziroma štipendijski blagajni se pleni, sredstva za učno pomoč pa so sklepi odbora ali ne sklepi odbora ukinjena. Pod črto je seveda na izgubi celotna družba. Tudi, če pristanemo na nesmiselne in kontra produktivne politike zategovanja pasu, je naravnost samomorilsko kleščenje po družbenem podsistemu, ki je tisti bistveni temelj kakršnekoli razvojne perspektive, tudi njenega najpomembnejšega dela, gospodarske suverenosti. Če gremo dalje, na rez v višini 7 milijonov in pol evrov v raziskovalne programe in projekte, prav tako izraža neko kolonialno brezperspektivnost. Temu primerno lahko takoj vidimo, da je zabloda na tem področju dvojna in je globoka. Prvič, sredstva se zmanjšujejo in kot tudi na še katerem drugem področju velja, za manj denarja je manj muzike, ampak bodite pozorni, tukaj imamo opravka vendarle z vlaganji v raziskovanje in manjša vlaganja v raziskovanje pomenijo zmanjšane kapacitete razvoja in osiromašen razvoj lahko vodi samo v siromašno prihodnost. In dodatno, skoraj 3 milijonsko krčenje sredstev za mlade raziskovalce in še vedno ima neurejeno področje sofinanciranja doktorskega študija prav tako niso ravno zanemarljivi udarci.

Drugič. Tista sredstva, ki pa vendarle ostajajo, se z ogromno lopato lučajo kot subvencije gospodarstvu, se pravi, v jamo nekih zasebnih dobičkov. Ne raziskavam v splošno družbeno korist ali za zvišanje produktivnosti dela, ki so šele lahko temelj nekega razvojnega preboja. Ne. Milijoni in milijoni gredo v aplikativne raziskave po meri interesov posameznih kapitalistov, njihovih kratkoročnih dobičkov in za promocijo konkurenčnosti oziroma konkurenčnosti.

Kje je tukaj javni interes, malo ironično, glede na to, da govorimo o področju izobraževanja, ki naj bi iskalo stvari. Ta javni interes ostaja globoko globoko skrit. Da bi

ta denar namenili namesto posameznim kapitalistom, temeljnim raziskavam v službi celotne družbe iz katerih bi potem lahko zasebniki črpali sredstva za svoje ambicije in udejstvovanje na trgu, na to ne pomisli nihče, vsaj nihče v naši Vladi ne. Ampak to nas v resnici niti ne bi smelo presenetiti. Zakaj? Že na področju gospodarstva smo lahko videli, da našim kolonialnim upravnikom, ki jih poznamo kot Vlada Republike Slovenije, ne nazadnje na kraj pameti ne pade krojenje suverenega gospodarstva, ki bi bilo pripravljeno ali zmožno na financiranje lastnih aplikativnih raziskav, ki ne potrebujejo injekcij javnega denarja.

Tovariši in tovarišice! Tako vsestransko zgrešene politike, ki peljejo naravnost v prepad, je praktično nemogoče sanirati, sploh skozi instrument amandmiranja, v tem primeru amandmiranja proračuna. Ampak vseeno, v Združeni levici želimo in predlagamo, da se vsaj na eni točki ne pogreznemo popolnoma oziroma to vsaj poizkusimo in namenjamo dodatnih 3 milijone sredstev za štipendije, in če že Vlado žene k vragu vse po spisku, je najmanj kar lahko stori koalicija to, da vsaj nekoliko zaščiti socialno ogrožene in nadarjene študente, s tem da podpre naš amandma in rebalansa seveda ne bomo podprli oziroma ga ne bom podprl.

Hvala za besedo. Upam, da danes oziroma mogoče jutri pride na vrsto še področje zdravstva in še česa drugega, ampak v tem trenutku, žal, za to nimam časa. Hvala.